

บทที่ 1

บทนำ

ความนำและความสำคัญของปัญหา

ความเครียดเป็นประสบการณ์อย่างหนึ่งในชีวิตประจำวันของมนุษย์เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นกับคนทุกคน ไม่เลือกอายุ เพศ ชาติ ชั้น และวรรณะ ไม่คำนึงถึงกาล สถานที่ และบุคคลด้วย เมื่อคนส่วนมากพูดถึงเรื่องความเครียด เขาเหล่านั้นมักจะพูดถึงในเรื่องของความกดดัน หรือความตึงเครียดจากสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นรอบ ๆ ตัวเขา หรือจากภายในตัวของเขาเอง นักศึกษาพูดถึงความเครียดเกี่ยวกับผลการสอบที่ออกมาไม่ดี นักศึกษาปริญญาโทกังวลเรื่องกำหนดเวลาที่จะต้องส่งวิทยานิพนธ์ พ่อแม่พูดถึงปัญหาในการเลี้ยงดูเด็กวัยรุ่น และภาระทางการเงินในครอบครัว ครูพูดถึงความกดดันในเรื่องการปฏิรูปการศึกษา อาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีภาระงานหนักทั้งในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอนและการวิจัย แพทย์และพยาบาลมีความรับผิดชอบสูงในการดูแลผู้ป่วย ในระยะสองสามทศวรรษที่ผ่านมามีหนังสือวารสาร และบทความเป็นจำนวนมากได้รับการตีพิมพ์เกี่ยวกับเรื่องความเครียด และสื่อมวลชนก็ให้ความสนใจเรื่องนี้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนได้รับการยอมรับว่าเป็นเรื่องที่มีบทบาทสำคัญมาก ในวงการแพทย์และวิทยาศาสตร์ สุขภาพ (จำลอง ดิษยวณิช และพริ้มเพรา ดิษยวณิช, 2545, หน้า 1)

ความเครียดสามารถเกิดขึ้นได้ทุกแห่งทุกเวลา ซึ่งอาจเกิดจากสาเหตุภายนอก เช่น การย้ายบ้าน การเปลี่ยนงาน ความเจ็บป่วย การหย่าร้าง ภาวะว่างงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อน หรืออาจเกิดจากสาเหตุภายใน เช่น ความต้องการเรียนดี หรือต้องการเป็นที่ยอมรับ หนึ่ง ความเครียดเป็นระบบเตือนภัยของร่างกายให้เตรียมพร้อมทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังนั้นความเครียดจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ก็ตามที่คนเราจะต้องมีการปรับตัวต่อสิ่งนั้น

คนส่วนใหญ่คิดว่าเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดมักเป็นเรื่องที่ไม่ดี เช่น อุบัติเหตุ ความเจ็บป่วย การบาดเจ็บ การสูญเสียคนรัก แต่ความจริงความเครียดอาจเกิด

จากเหตุการณ์ที่ดีก็ได้ เช่น การได้เลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานสูงขึ้น การย้ายที่ทำงานใหม่ การแต่งงาน เป็นต้น การหลงรักผู้หญิงคนหนึ่ง อาจก่อให้เกิดความเครียด พอ ๆ กับการอกหัก ความจริงการปรับตัวถือว่าเป็นปฏิกิริยาอย่างหนึ่งของคนเราต่อสิ่งที่ทำให้เกิดความเครียด (stress) ปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นอาจเป็นการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม และสรีรวิทยาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างรวมกัน เมื่อได้รับข่าวดีเรามักจะรู้สึกเป็นสุข อารมณ์ดี หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส แต่เมื่อเกิดเป็นไข้หวัดใหญ่เราจะรู้สึกไม่สบาย ปวดเมื่อยตามตัว อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร ดังนั้นความเครียดจึงเป็นความกดดันจากสิ่งเร้าภายนอกหรือภายในที่มีต่อชีวิตประจำวันของเรา และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ (จำลอง ดิษยวณิช และพริ้มเพรา ดิษยวณิช, 2545, หน้า 2)

ความเครียดในงาน เป็นความรู้สึกที่มีต่อการทำงาน มีภาวะกดดันต่อร่างกายและจิตใจส่งผลให้มีความวิตกกังวลเกิดขึ้น เกิดความเหนื่อยหน่ายในการทำงานตามขอบเขตหน้าที่ที่มีอยู่ ซึ่งมีองค์ประกอบของปัจจัยหลายอย่าง เช่น ลักษณะของงานที่รับผิดชอบ งานที่ต้องใช้ความพยายามมาก งานที่ต้องมีการตัดสินใจที่รวดเร็ว ความไม่ชัดเจนของงานทางด้านนโยบาย ความไม่ชัดเจนในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ สัมพันธภาพในหน่วยงานที่ไม่ดี กำลังเจ้าหน้าที่ในการทำงานไม่เพียงพอ ขาดโอกาสในความก้าวหน้า จะส่งผลให้เกิดความเครียดในงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พยาบาลวิชาชีพจัดเป็นอาชีพที่จะต้องใช้ศาสตร์ทางการพยาบาลและศิลปะในการดูแลผู้ป่วย โดยลักษณะของงานที่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับชีวิตของผู้ป่วย จะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการให้บริการที่มีคุณภาพ ซึ่งหมายถึง การบริการที่สามารถตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ป่วย และญาติให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ อันได้แก่ มาตรฐานการประกันคุณภาพของโรงพยาบาล (Hospital Accreditation--HA) ที่มีข้อกำหนดไว้ว่า ต้องเป็นการบริการที่มีคุณภาพ สามารถตอบสนองความต้องการที่จำเป็นของผู้ป่วยบนพื้นฐานของมาตรฐานวิชาชีพ ต้องเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้ป่วยการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพทำให้ต้องใกล้ชิดกับผู้ป่วยและญาติ พยาบาลจึงเป็นผู้ที่รับทราบปัญหาและให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยขณะที่นอนพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล การปฏิบัติงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้คนจำนวนมาก เช่น ผู้ป่วย ญาติ เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในทีมสุขภาพ

การประสานงานกับสหวิชาชีพ การปฏิบัติงานเพื่อลดความเสี่ยงต่อการสูญเสีย หรือ การเกิดภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วย การลดความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยจากการทำงานของ ตนเอง การควบคุมให้งานและสิ่งแวดล้อมอยู่ในมาตรฐานที่กำหนดไว้ การเพิ่มพูน ความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิด ความเครียดในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยี ความคาดหวังของผู้ป่วย และความต้องการบริการที่มีคุณภาพสูง การพัฒนา คุณภาพบริการให้ได้มาตรฐานด้วยงบประมาณที่จำกัดขององค์กร การลดอัตราค่าจ้างให้ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ส่งผลให้จำนวนของพยาบาลวิชาชีพลดลงและผู้ที่ ปฏิบัติงานต้องรับภาระงานเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากที่รัฐบาลประกาศใช้ นโยบายประกันสุขภาพถ้วนหน้ากับสถานบริการด้านสาธารณสุขทั่วประเทศผ่าน โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2545 ซึ่งส่งผลให้ผู้ป่วยมีจำนวน มากขึ้น พยาบาลวิชาชีพก็ต้องปรับตัวทุกด้านเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต, 2547, หน้า 5)

การถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างหน่วยงาน การพัฒนาความรู้ความสามารถ การทดสอบความรู้ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ปัญหาปริมาณงานที่มากเกินไปจนเกินอัตราค่าจ้าง การให้การพยาบาลเกินขีดความรู้ความสามารถ การขาดที่ปรึกษาหรือแหล่งประโยชน์ ทางวิชาการ การที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรเพื่อพัฒนางานใหม่ ๆ แล้ว ยังมี ปัจจัยทางด้านองค์กร เช่น บทบาทของพยาบาลวิชาชีพ กฎระเบียบขององค์กร ภาวะผู้นำ ของหัวหน้าหอผู้ป่วย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นความกดดันที่ก่อให้เกิดความเครียดใน การทำงาน เมื่อมีความเครียดในงานเกิดขึ้นแล้ว จะส่งผลกระทบต่อร่างกาย จิตใจ และ พฤติกรรม ผลทางกาย เช่น ปวดศีรษะ ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ ผลทางจิตใจ ได้แก่ ความวิตกกังวล ความพึงพอใจในงานลดลง ทางพฤติกรรมแสดงออกโดยประสิทธิภาพ การทำงานลดลง ขาดงาน และลาออกจากงาน ลักษณะพฤติกรรมและการแสดงออกที่บ่ง- บอกว่าเสี่ยงต่อการมีปัญหาสุขภาพจิต ได้แก่ การแสดงออกทางพฤติกรรม ลักษณะ- ทำทาง กระด้างก้าวร้าว ไม่มีสัมมาคารวะ ไม่สุภาพ ไม่ทำตามคำสั่ง ดื้อดึง เหม่อลอย เก็บตัว เชื่องซึม การพูด พูดก้าวร้าวไม่สุภาพ ไม่เหมาะสม ได้เถียง เสียงดังเอะอะ

ไววาย พุดน้อย ไม่อยากพูด ชิม ความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวหรือเพื่อนไม่ดี มีเพื่อนน้อย การแสดงออกด้านอารมณ์ และความคิด มีอารมณ์รุนแรง โกรธง่ายจนเฉียว ไม่รู้จักระงับอารมณ์ ควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ วิตกกังวล เครียด ย้ำคิดย้ำทำ จะเห็นว่าการมีความเครียด ถ้าไม่ได้รับการแก้ไข ช่วยเหลือ ปล่อยไว้มีผลต่อปัญหาสุขภาพจิต จากการศึกษาของ นิโรบล กนกสุนทรรัตน์, ยุพาพิน ศิริโพธิ์งาม, สายพร รัตนเรืองวัฒนา และวิไล พงศ์กระวี (2540) ศึกษาเรื่อง *การพยาบาลทางจิตเวชศาสตร์ เล่ม 2* ในความเครียด และการเผชิญความเครียดของพยาบาลจบใหม่ต่อการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกต่าง ๆ ในโรงพยาบาลรามาธิบดี ที่มีความเครียดจากการปฏิบัติงานสามารถจัดกลุ่มได้ 6 ประเภท คือ การขาดประสบการณ์ การที่ต้องดูแลผู้ป่วยหนัก การสื่อสารระหว่างบุคคล การปรับตัวให้เข้ากับบุคลากร การปฏิบัติกิจกรรมทางพยาบาล และใช้การเผชิญความเครียดโดยการเผชิญหน้ากับปัญหา การปรับอารมณ์ และการบรรเทาความรู้สึก

จังหวัดสงขลาเป็นพื้นที่ทางภาคใต้ของประเทศไทยที่มีอาณาเขตดินแดนติดต่อกับพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งจังหวัดชายแดนดังกล่าวนี้ได้มีโจรก่อการร้ายออกอาละวาดเช่นฆ่าประชาชน โดยวิธีการลอบวางระเบิดที่สถานที่สำคัญต่าง ๆ ลอบยิง ทำร้ายร่างกาย ซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ประชาชนมีความหวาดกลัวส่งผลให้เกิดความเครียด ดังนั้น เพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น เวลาทำงานให้แต่งกายเป็นชุดชาวบ้านทั่วไปได้ ห้ามเดินทางกลับบ้านในยามวิกาล โดยสร้างที่พักให้กับพยาบาลเพิ่มขึ้น แต่ก็มี ความกังวลเกี่ยวกับสวัสดิภาพในการทำงาน เช่น การรับผู้ป่วยในเวลากลางคืนก็ยังคงมีความกังวลว่า จะมีผู้ก่อการร้ายแฝงตัวเข้ามาในโรงพยาบาลหรือไม่

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นปัจจัยที่น่าจะทำให้ความเครียดของพยาบาลเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสำรวจความเครียดและการปรับตัวของพยาบาลวิชาชีพในจังหวัดสงขลา เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีอาณาเขตติดกับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเนื่องจากพยาบาลเป็นบุคลากรทางการแพทย์ที่ดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด สภาพจิตใจของพยาบาลจึงเป็นปัจจัยที่จะส่งผลถึงประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วยที่ไม่ควรมองข้าม และจะได้เป็นแนวทางในการช่วยให้พยาบาลในจังหวัดสงขลา

และในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ปรับตัวและหลีกเลี่ยงความเจ็บป่วยจาก
ความเครียดได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเครียดของพยาบาลวิชาชีพในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาการปรับตัวของพยาบาลวิชาชีพในจังหวัดสงขลา
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเครียดและการปรับตัวของพยาบาลวิชาชีพ
จำแนกตาม แผนกที่ปฏิบัติงาน ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ต่อ
เดือน
4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและการปรับตัวของพยาบาลวิชาชีพ
ในจังหวัดสงขลา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ตำแหน่งงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้ต่อเดือน
ที่ต่างกัน ทำให้พยาบาลวิชาชีพจังหวัดสงขลาที่มีความเครียดที่แตกต่างกัน
2. ตำแหน่งงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้ต่อเดือน
ที่ต่างกัน ทำให้การปรับตัวของพยาบาลวิชาชีพจังหวัดสงขลาแตกต่างกัน
3. ความเครียดมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของพยาบาลวิชาชีพจังหวัดสงขลา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน
โรงพยาบาลในจังหวัดสงขลา ปีพุทธศักราช 2551 เป็นจำนวน 2,730 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลในจังหวัดสงขลา ปีพุทธศักราช 2551 เป็นจำนวน 350 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความเครียด และแบบสอบถามการปรับตัว
4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งได้ดังนี้ คือ
 - 4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่งงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และรายได้ต่อเดือน
 - 4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเครียดและการปรับตัวของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในด้านการพยาบาล

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเครียด หมายถึง ปฏิกริยาตอบสนองของร่างกาย จิตใจ ความคิด และพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าภายในและภายนอก ซึ่งอาจเป็นบุคคล ความรู้สึกนึกคิด สถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม โดยบุคคลจะรับรู้ว่าเป็นภาวะที่กดดัน คุกคาม บีบคั้น ถ้าบุคคลนั้นสามารถปรับตัวและมีความพึงพอใจจะทำให้เกิดการตื่นตัว เกิดพลังในการจัดการกับสิ่งต่าง ๆ อีกทั้งเป็นการเสริมความแข็งแรงทางร่างกายและจิตใจ แต่ถ้าไม่มีความพึงพอใจ และไม่สามารถปรับตัวได้จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความเครียดซึ่งส่งผลทำให้เกิดการเสียสมดุลในการดำเนินชีวิตในสังคมได้ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งสาเหตุที่ทำให้เกิดความเครียด 2 ด้าน ได้แก่

1. ด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
2. ด้านองค์การ ประกอบด้วย บทบาทพยาบาลวิชาชีพ กฎระเบียบขององค์การ และภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย

การปรับตัว เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมา ซึ่งเป็นผลมาจากการถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคล ซึ่งการศึกษานี้ได้ใช้ เพื่อแบ่งการปรับตัวออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านร่างกาย หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทางร่างกาย และสารเคมีที่เกี่ยวข้องกันในเรื่องการทำหน้าที่และกิจกรรมของระบบอวัยวะ โดยจะเป็นการทำงานของเซลล์ เนื้อเยื่อ อวัยวะและระบบต่าง ๆ ในร่างกายของบุคคล เป็นการปรับตัวเพื่อดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงด้านร่างกาย (physiologic integrity) ได้แก่ อากาศ น้ำ อาหาร การออกกำลังกายและการพักผ่อน การขับถ่าย การควบคุมภาวะสมดุลของร่างกาย ยังรวมถึงการทำหน้าที่ของกลไก

2. ด้านอัตมโนทัศน์ หมายถึง ความเชื่อ และความรู้สึกเกี่ยวกับตัวเองในช่วงเวลาหนึ่ง เกิดขึ้นจากการรับรู้ในตนเองและจากปฏิกิริยาของบุคคลรอบข้าง

3. ด้านบทบาทหน้าที่ หมายถึง การปรับตัวเพื่อตอบสนองทางด้านความมั่นคงหรือได้รับการยอมรับในสังคม (social integrity) เป็นการกระทำหน้าที่ตามความคาดหวังของสังคม เน้นบทบาทตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น เป็นสิ่งกำหนดพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์หนึ่ง ๆ โดยบุคคลจะต้องปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ตามที่สังคมคาดหวังไว้อย่างเหมาะสม หากไม่สามารถปรับตัวในด้านบทบาทหน้าที่ได้จะเกิดปัญหาคือการไม่สามารถแสดงบทบาทใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Ineffective role transition) การแสดงบทบาทไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง (role distance) ความขัดแย้งในบทบาท (role conflict) และความล้มเหลวในบทบาท (role failure)

4. ความสัมพันธ์พึ่งพาระหว่างกัน หมายถึง การปรับตัวเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางสังคม เป็นการตอบสนองต่อความต้องการที่จะมีสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลการให้ได้รับความรัก ความห่วงใย ก่อให้เกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย หากปฏิบัติตัวหรือปรับตัวไม่เหมาะสมจะเกิดการพึ่งพาผู้อื่นไม่เหมาะสม (dysfunction dependence) และการพึ่งพาตนเองไม่เหมาะสม (dysfunction independence) แต่โดยปกติแล้วบุคคลจะพยายามพึ่งพาตนเองและผู้อื่นภายในขอบเขตที่เหมาะสมและสังคมยอมรับ มีการรับและให้ความเอาใจใส่ดูแล พึ่งพาอย่างสม่ำเสมอ มีปฏิสัมพันธ์และการอยู่คนเดียวอย่างเหมาะสม ซึ่งถือว่าการปรับตัวด้านนี้ที่มีความเหมาะสม

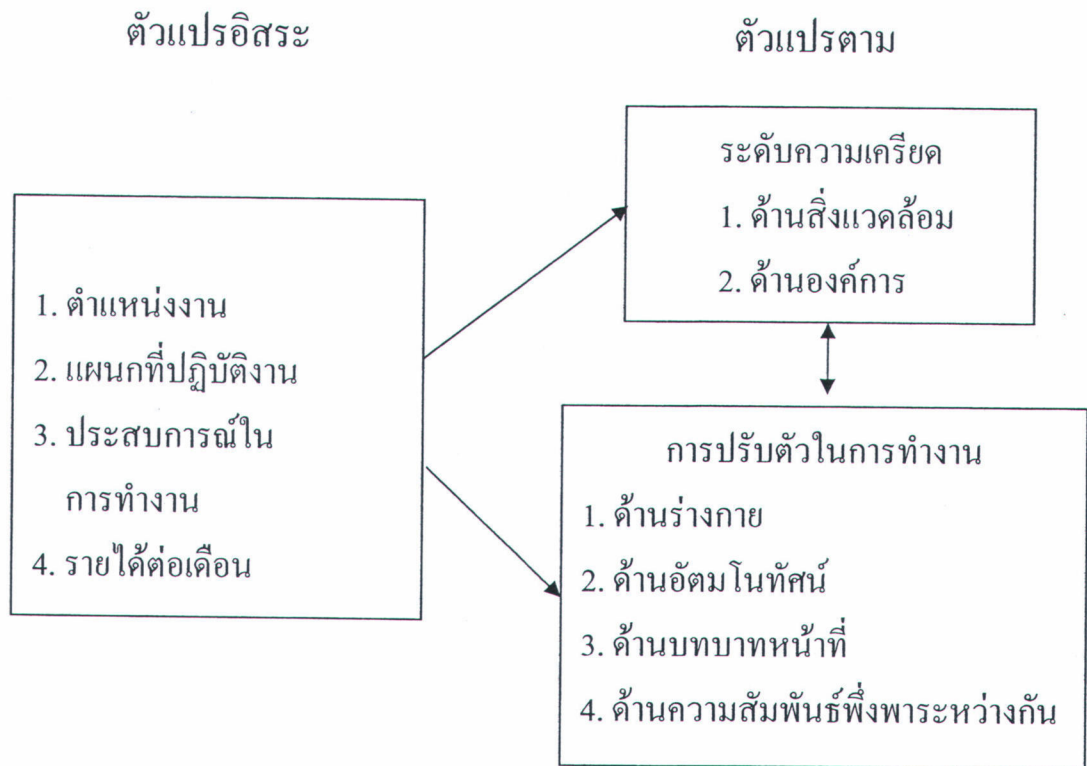
พยาบาลวิชาชีพ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง และปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพในจังหวัดสงขลา ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดการศึกษา ดังนี้

1. ตำแหน่งงาน หมายถึง ตำแหน่งที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ประกอบด้วย ตำแหน่งหัวหน้างาน ตำแหน่งผู้ปฏิบัติการ
2. แผนกที่ปฏิบัติงาน หมายถึง แผนกงานในโรงพยาบาลในจังหวัดสงขลา ซึ่งประกอบด้วย แผนกผู้ป่วยนอก แผนกผู้ป่วยใน แผนกหออภิบาลผู้ป่วยหนัก แผนกเฉพาะทาง แผนกห้องฉุกเฉิน แผนกบริการพยาบาลด้านอื่น ๆ
3. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ
4. รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ทั้งหมดทั้งเงินเดือน ค่าเวร ค่าตำแหน่ง และค่าล่วงเวลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงระดับความเครียดและการปรับตัวของพยาบาลวิชาชีพในจังหวัดสงขลา
2. ใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารหรือผู้นาองค์กรต่าง ๆ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณสุขหรือโรงพยาบาลในการพิจารณา ร่วมกับการบริหารงานบุคลากรและองค์กรในการลดระดับความเครียดของพยาบาลวิชาชีพเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ใช้เป็นแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะความเครียดในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวความคิด